

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 15, Kumfuata Yesu, Wajibu na Mapendeleo, Luka 9:51-10:24

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 15, Kumfuata Yesu, Wajibu na Mapendeleo, Luka 9:51-10:24.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya Biblica eLearning kuhusu Injili ya Luka.

Tumeweza kuzungumzia mambo machache katika injili hii, na tumeangalia huduma ya Yesu huko Galilaya tangu utotoni. Katika hatua hii, tunachukua hatua inayofuata kuangalia jinsi Yesu anavyosafiri kutoka Galilaya na kufanya huduma mbalimbali njiani katika simulizi ya Luka. Hilo litampeleka Yerusalemu, na simulizi za injili zitaishia Yerusalemu, ambapo atakamatwa, atasulubiwa, na kuzikwa.

Kwa hivyo sasa, huduma iko njiani kuelekea Yerusalemu. Tutaanza kuzingatia sehemu ya mwisho ya sura ya 9 kutoka mstari wa 51 na kisha tutaangalia baadhi ya mistari ya sura ya 10 katika hotuba hii ya saa moja. Kwanza, acha nikuelekezee mambo machache katika mpito.

Mapumziko kutoka kwa huduma ya Yesu hadi Galilaya ni moja ambayo baadhi ya wasomi wanajaribu kufanya mapema, mapema kama mstari wa 10, wakijaribu kujiuliza kama tunapaswa kuangalia baadhi ya mifano na kuipata katika sehemu fulani. Hata hivyo, ninapata idadi nzuri ya wasomi na mimi mwenyewe; ninapoangalia maandishi kwa makini, huwa nadhani kwamba mapumziko yalikuwa mahali sahihi, kwa hivyo nitaanza masimulizi ya safari au masimulizi kutoka 51 ya sura ya 9 badala yake. Yesu akienda Yerusalemu na njia ya Luka ya kufuata jiografia inakuwa muhimu sana kwa sababu Yesu alitoka Yudea na baadaye alipofika Galilaya, alitumia muda zaidi Galilaya na akaenda Yerusalemu na baadaye huduma ilianza Yerusalemu na kanisa na katika Matendo kanisa litajengwa kutoka hapo hadi ulimwengu wote.

Kipindi tunachokiangalia kinawasilishwa, kikionyesha alama zilizo wazi za safari. Kwa mfano, tunapoangalia Sura ya 5, mistari ya 51 hadi 55, tunaona kwamba kuna dalili wazi ya safari inayofanyika. Na kisha unaenda kwenye sura ya 10, mstari wa 1, mstari wa 38, sura ya 11, mstari wa 53, sura ya 13, mistari ya 22 na 33, sura ya 17, mstari wa 11, sura ya 18, na hivyo hadi sura ya 19, mstari wa 27, unaona vipengele na alama zinazoonyesha kwamba hii ni safari inayoelekea Yerusalemu.

Luka atasisitiza katika masimulizi haya kwamba lengo kuu la Yesu ni kufika Yerusalemu, ambapo misheni ya kimasihini itafikia mwisho huu wa kukamatwa na kusulubiwa, mambo muhimu aliyowatajia wanafunzi. Sasa tunageukia haraka kikao ambacho tutazungumzia, ambacho ninakiita Kumfuata Yesu, Wajibu na Haki. Tutamwona Yesu akijaribu kupitia baadhi ya vijiji vya Wasamaria na jinsi baadhi ya vijiji hivi vitamkataa kwa sababu wanajua kwamba ameelekeza macho yake kwa Yerusalemu, na kama Wasamaria, hilo lenyewe si habari njema kwa sababu hawapendi wazo hilo.

Tutamuona Yesu akizungumzia kuhusu uanafunzi na watu wanaomfuata kuwa tayari kuwa wanafunzi, ikifuatiwa na simulizi ambalo Luka pekee ndiye anayewasilisha ambapo Yesu, badala ya wale 12, anatuma wale 70 au 72, kulingana na hati ambayo maandishi yako yanategemea ili kwenda nje kwenye huduma na kuleta ripoti. Mwishoni mwa kipindi hiki maalum, tutaona kurudi kwa wamisionari, ripoti ya wamisionari, na majibu ya Yesu baadaye kwa kinachoendelea na wamisionari. Haraka, hebu tugeukie kijiji cha Wasamaria na kukataliwa kwa huduma ya Yesu.

Nilisoma kuanzia mstari wa 51 hadi 56. Ili kufanya maandalizi kwa ajili yake. Kijiji cha Wasamaria kinamkataa Yesu.

Inaonekana wamesikia kuhusu mambo yanayoendelea Galilaya. Wamesikia kuhusu huduma ya Yesu kupitia Yesu akiwatumia watu kumtayarishia viwanja ili aweze kwenda na kuendelea vizuri. Hata hivyo, ninapaswa kufafanua kwamba Samaria si eneo rafiki kwa Myahudi anayepita.

Wayahudi hawapendi, kwa kawaida hawapendi Wasamaria kwa sababu wao ni mchanganyiko wa damu uhamishoni mwa Ashuru. Inaaminika kwamba baadhi ya Wayahudi waliachwa nyuma. Walioana na kuwa na urithi mchanganyiko na kuishi katika nchi hiyo huku Waebrania au Wayahudi wengine wakiwa uhamishoni. Kwa hivyo, wanajenga kundi, jamii, au jumuiya ambayo tutaitaja baadaye kama Wasamaria ambao watakuwa mchanganyiko wa damu lakini ambao imani zao za kidini pia zitakuwa upotoshaji au, ukipenda, toleo lililopotoshwa la kile ambacho Wayahudi wangekiona kama Uyahudi safi katika Uyahudi wa Hekalu la Pili.

Kwa mfano, Wasamaria wataangalia umuhimu wa milima kama Gerizimu kama mahali muhimu sana ambapo Wayahudi wanatazama mlima, mji wa Daudi, Yerusalemu, ambapo hekalu liko na ambapo kitovu cha ibada kinakaa. Kwa hivyo fikiria kuhusu uadui huu, ukitaka, na kanuni iliyoandikwa ya tofauti kati ya Wayahudi na Wasamaria. Hapa katika karne ya kwanza, katika Uyahudi wa Hekalu la Pili, Yesu, Myahudi pamoja na wanafunzi wao wote ambao ni Wayahudi, watasafiri kwenda Yerusalemu badala ya njia ya kawaida ya kuvuka kuelekea mashariki mwa Yordani, wakiacha eneo la Wasamaria, na kisha kwenda njia yote na kuingia Yudea kupitia kuvuka Yordani kuelekea Yeriko na maeneo mengine.

Sasa, hapa wanaamua kupitia Samaria, na ndiyo maana tunapata jibu hili. Wasamaria wanajiuliza, kinachoendelea hapa, na kisha wanasikia mabaya zaidi. Wanasikia kwamba Yesu anaelekeza macho yake kuelekea Yerusalemu.

Kwa maneno mengine, Yesu aliona Yerusalemu kama kitovu cha ibada, kitovu cha maisha ya kidini ya Kiyahudi. Wasamaria hawakubali hilo. Hilo lenyewe si zuri.

Kwa hivyo, wanamkataa kama matokeo. Nilikutaja mapema katika hotuba iliyopita kuhusu kile ninachokiita vivuli vya wanafunzi. Unaona hilo likiendelea tena hapa.

Wakasema oh hapana, unaona, wanatukataa. Bwana, unataka tuite moto kutoka mbinguni ili tu uwateketeze? Namaanisha, tunaweza kufanya hivi, sivyo? Tuna nguvu. Hawana wazo lolote.

Lakini unaona, hilo linanikumbusha sisi. Sisi ni wanadamu, na mitume walikuwa kama sisi. Mara kwa mara, hukasirika.

Wanataka kuvuka. Wanataka kufanya chochote wawezacho kusababisha matatizo. Kijiji cha Wasamaria kinamkataa Yesu.

Mambo matatu ya kuzingatia hapa. Kwanza, mtazamo wao haukuwa kuhusu imani yoyote ya kimsihi. Kwao, wanamkataa Yesu si kwa sababu Yesu anajitangaza kama Masihi au kitu kama hicho.

Lakini ukweli kwamba ameweka macho yake kwenye safari ya kwenda Yerusalemu kama mahali patakatifu ni tatizo kwao. Hilo linaleta jibu. Jibu ni kwamba wanafunzi wanataka kulipiza kisasi na adhabu.

Yesu hataki kulipiza kisasi na adhabu. Wanataka kulipiza kisasi na adhabu, iwe unaamini au la, si lazima kwa sababu ya kukataliwa rahisi wanakopitia kwa kujaribu kuandaa maeneo ya ziara ambayo wengine hawakubali. Hapana, kuna tatizo la muda mrefu kati ya Wayahudi na Wasamaria ambalo nililitaja hapo awali.

Na kwa sababu kuna uadui huu wote unaoenea, kukataliwa mara moja huleta kila kitu wazi. Wangependa kuona mabaya zaidi yakitokea kwao. Kama msomi mmoja anavyosema kuhusiana na simulizi hili, Cradock anasema, kama vile ubatizo wa Yesu ulivyofuatwa na kukataliwa huko Nazareti, kwa hivyo sasa kubadilika sura na tukio sambamba na ubatizo hufuatwa na kukataliwa huko Samaria.

Yesu alikuwa akipanga kupeleka huduma yake kwa Wasamaria. Ni wazi kwamba wangelazimika kuendelea haraka hadi kijiji kinachofuata kwa sababu kijiji hiki cha karibu ambacho hakijatajwa jina hakitawakubali. Hilo linanipeleka kwenye mstari wa 57 katika simulizi.

Ambapo Yesu atasisitiza umuhimu wa kuelewa kinachohitajika ili kumfuata kwa sababu wanafunzi tayari wanafanya jambo fulani, walienda katika nchi ya kigeni. Mwitikio wao wa haraka sio lazima uwe bora zaidi.

Wanaelekeza macho yao Yerusalemu, ambapo mambo makubwa ya huduma yatatokea. Wanahitaji kuelewa maana ya kumfuata Yesu. Luka anaandika kwamba walipokuwa wakienda njiani, mtu mmoja akamwambia, Nitakufuata kokote uendako.

Lakini Yesu akamwambia, Mbweha wana mapango, na ndege wa angani wana viota, lakini Mwana wa Adamu hana pa kulaza kichwa chake. Akamwambia mwingine, nifuate. Lakini akasema, Bwana, niruhusu kwanza niende nikamzike baba yangu.

Yesu akamwambia, Waache wafu wazike wafu wao. Lakini wewe, nenda ukautangaze ufalme wa Mungu. Mwingine akasema, Nitakufuata, Bwana; lakini niruhusu kwanza niwaage wale walio nyumbani kwangu.

Yesu akamwambia, “Yeyote awekaye mkono wake kwenye jembe la ng’ombe na kutazama nyuma hafai kwa ufalme wa Mungu.” Katika msembo wake wa kuelezea utayari wa uanafunzi, angalia kwamba anataja ufalme wa Mungu mara mbili. Kisha, anaingiza sehemu muhimu sana ya utamaduni, yaani ukoo na uhusiano wa kifamilia, katika jinsi mtu anavyozingatia gharama ya kumfuata Yesu.

Kama naweza, nitaita, hesabu gharama. Yesu alisema, ukitaka kunifuata, unapaswa kuhesabu gharama. Mbweha wana mashimo, na ndege wana viota, lakini mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake.

Usifikiri kwamba kumfuata Yesu, angebishana, kutakupa makao imara ambapo utapata utulivu na kufurahia mazingira ya kifamilia. Baada ya yote, alianza huduma yake kama mtu ambaye angekuwa na matatizo ya malazi. Alizaliwa katika zizi la kondoo.

Alisema ukosefu wa makazi unahusishwa na huduma yake. Njia nyingine ya kusema ni kusema, huduma yake itakuwa huduma ya mzunguko. Watakuwa safarini mara nyingi.

Mwana wa Adamu hatakaa mahali pamoja kwa sababu shughuli ya ufalme anayoianza inahitaji safari nyingi na shughuli nyingi. Wanafunzi, mitume wanaomfuata, na wale anaozungumza nao ambao hawajatajwa majina katika simulizi hili wanatambua kwamba kutakuwa na safari ndefu ya huduma kati ya Galilaya na Yerusalemu. Na Yesu anasema haitakuwa karibu sana na nyumbani.

Kwa sababu hata kwa mitume, wakati kila kitu kinapotokea Galilaya, iko karibu na nyumbani. Ikiwa wako Kapernaumu, wako karibu na mahali Petro na wengine

walipokuwa. Ikiwa wako ng'ambo ya pili, kuelekea Nazareti, hapo ndipo Yesu mwenyewe alipokulia.

Lakini sasa wanaelekea barabarani , na wanaenda katika nchi za kigeni. Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza kichwa chake, anawaambia. Pia anawaambia kuhusu wito mkuu unaohusika katika kuwa mwanafunzi wake.

Aliposema, waacheni wafu wazike wafu wao, kwa kweli anasema, wale waliokufa kiroho wawe na hamu na shauku kubwa ya kutimiza wajibu wao wa kifalme wa kuwazika wafu. Kila ninaposoma simulizi hili kama mtu anayependezwa sana na ufalme katika ulimwengu wa kale, hunigusa kuhusu kile ambacho Yesu anadai kutoka kwa wanafunzi wake. Na marafiki, nadhani ni mengi.

Tunazungumzia utamaduni ambapo moja ya heshima kubwa zaidi mtu huwapa wazazi ni kuweza kuwasaidia katika uzee wao na kuwatunza. Na kisha, wanapokufa, unawapa mazishi yanayofaa. Ni uzembe kabisa, na jamii ingeona ni aibu, na mtu angepoteza sifa yake katika jamii kwa kushindwa kumzika mzazi, hasa mzazi anapokufa katika utamaduni huu.

Hata hivyo, mtu aliposema, nitakuwa tayari kukufuata mradi tu nitapewa muda wa kuzika wafu ambao ninawajibika nao, Yesu alisema, hapana, ufalme wa Mungu lazima upewe kipaumbele kuliko majukumu ya ufalme. Yesu hakanushi ufalme peke yake, lakini anaweka kipaumbele huduma ya ufalme kuliko majukumu ya ufalme. Ningeweza kufikiria jinsi ingekuwa vigumu kwangu, kama ningekuwa katika muktadha huo, kutimiza wajibu huo.

Hili ni kweli hasa ikiwa wewe ni mwanaume, na kwa vyovyote vile, Yesu anazungumza na mwanadamu; si rahisi. Unahitaji kumzika maiti wako. Ndiyo, Yesu anasema kwamba hata wakati kuna majukumu mengi yanayohusiana na nafasi yako katika jamii, hata nafasi yako katika familia yako, tafuta kuweka kipaumbele ufalme wa Mungu.

Kama unakumbuka, katika Mathayo 7 mlimani, Yesu anajaribu kuwasilisha aina hiyo ya wazo aliposema mwishoni mwa simulizi zima la kuwa na wasiwasi kuhusu mambo ambayo alisema mtu anapaswa kutafuta kipaumbele cha kwanza, ufalme wa Mungu na haki yake. Na mambo haya yote yataongezwa. Hapa, pia anaita ufuasi na anasisitiza kwamba mtu anapaswa kuweka kipaumbele tena kumfuata yeye kuliko yote.

Kwa hivyo, nikasema ningependa kwenda nyumbani kuwaaga watu wangu. Yesu akasema, hapana, hapana, hapana. Je, unajua methali hiyo ambayo kila mtu anajua katika ujirani? Unajua, mtu anayeweka mkono wake kwenye jembe, huachi na kutazama nyuma.

Lazima uendeleee. Ukiwa tayari kufuata, husemi, oh, nakuona sasa hivi, lakini nitarudi. Hapana, hapana, hapana.

Umesema tu kwamba uendeleee kuzingatia na kuangazia kipaumbele chako. Yesu anaangazia kipaumbele na kukipa kipaumbele katika viwango ambavyo ni muhimu kwa mtu kuzingatia. Kama nilivyosema hapo awali, kizuizi cha wafu kilikuwa wajibu wa kidini uliochukua nafasi ya kwanza kuliko vingine vyote katika jamii ya Kiyahudi, kama Howard Marshall anavyoandika, ikiwa ni pamoja na hata kusoma sheria.

Makuhani ambao kwa kawaida hawakuruhusiwa kugusa maiti hawakuweza kufanya hivyo, hata kwa jamaa. Wanahitaji kwenda na kufanya hivyo ili kutimiza wajibu wao. Lakini Yesu alisema kwa lugha rahisi sana, waache wafu wazike wafu wao.

Wale waliokufa kiroho waondoke ili waende wakawazike wafu wao wa kimwili. Loo! Hilo ni jambo kubwa.

Na kisha, mara tu baada ya hapo, Yesu atawaangalia wale walio karibu naye na kuhesabu kwamba hakuna mtu mwingine aliyeandika katika injili zingine na kuwaita 70 au 72 na sasa atawapa huduma akiwa bado njiani akielekea Yerusalemu. Hebu tusome simulizi hilo kutoka sura ya 10, kuanzia mstari wa 1 hadi 16. Kwa hivyo, ombeni kwa bidii kwa Bwana wa mavuno ili awatume watenda kazi katika mavuno yake.

Nendeni zenu. Tazama, mimi nawatuma kama wana-kondoo katikati ya mbwa mwitu. Msichukue mfuko wa fedha, wala mkoba, wala viatu; wala msimsalimu mtu yeyote njiani. Nyumba yoyote mtakayoingia, kwanza semeni, Amani iwe nyumbani.

Na akiwapo mwana wa amani, amani yenu itakaa juu yake; lakini ikiwa hayupo, itawarudia. Kaeni katika nyumba hiyo hiyo, mkila na kunywa wanayowapa; kwa maana mfanyakazi anastahili mshahara wake.

Msiende nyumba kwa nyumba. Kila mingiapo mjini, nao wakawakaribisha, kuleni chochote kitakachowekwa mbele yenu. Kabla sijaondoka kwenye skrini hii, nataka tu kuwavutia haraka baadhi ya mambo yaliyo kwenye maandishi hapa.

Unaona kutoka mstari wa 3 na 4 ambapo Yesu anazungumzia kile ambacho hakipaswi kuchukuliwa. Hapa, anaongeza viatu kwenye kile alichowaambia wale 12 hapo awali. Kutoka kwenye mfuko wa pesa na mkoba, sasa anasema huhitaji hata kuleta viatu vya ziada.

Lakini kisha anaongeza jambo lingine hapa mwishoni mwa mstari wa 4 kusema, Msimsalimu mtu yeyote njiani. Nami nataka tu kuwa na hilo; liwekeni akilini mwenu. Anawatuma katika eneo ambalo ni Samaria.

Na hii si eneo rafiki. Anawataka waendeleo kuzingatia na wasimsalimu mtu yeyote njiani kwa sababu hawako tena Galilaya; wako katika eneo la Wasamaria. Kisha anaendelea kama anavyoelezea, chochote kinachotolewa, chakula na mengineyo.

Alisema msiende nyumba kwa nyumba. Kama vile mnavyoenda mjini, mkikubaliwa, tafadhali kaeni, mle, na mnywe chochote kitakachowekwa mbele yenu. Kisha Luka anaendelea.

Waponyeni wagonjwa waliomo humo, waambieni, Ufalme wa Mungu umekaribia. Lakini mtakapoingia katika mji wowote, nao hawakuwakaribisheni, nendeni katika mitaa yake, semeni, Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na miguu yetu yatawafutieni. Hata hivyo, jueni hili : Ufalme wa Mungu umekaribia.

Nawaambia , itakuwa rahisi zaidi kwa Sodoma siku hiyo, kisha, kwa mji huo. Ole wako, Gerizimu!

Ole wako, Bethsaida! Kwa maana kama miujiza iliyofanyika kwenu ingalifanyika Tiro na Sidoni, wanalitubu zamani, wakiketi katika magunia na majivu. Lakini itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na Sidoni katika hukumu kuliko ninyi.

Na wewe, Kapernaumu, je, utainuliwa hadi mbinguni? Utashushwa hadi kuzimu. Anayekusikia ananisikia mimi, na anayekukataa ananikataa mimi.

Na yeye anikataaye mimi anamkataa yeye aliyenituma. Kwa hivyo sasa Yesu anatuma zile 70 au 72, simulizi ambalo injili zingine haziandiki. Jambo la kwanza kuzingatia ni kwamba Luka ni wa kipekee katika kuandika simulizi hii.

Pili, ni vigumu sana kushughulikia suala la 70 au 72. Je, kuna 70, au kuna 72? Mjadala wa hati ni 50-50. Kuna hati zinazoaminika zinazotumia 70.

Na kuna hati za kutegemewa zinazowasilisha 72. Kwa hivyo, wasomi wamegawanywa kati. Kwa hivyo unapoona katika tafsiri yoyote unayotumia, haswa kwa Kiingereza, baadhi hutumia 72, wengine hutumia 70, unapaswa kujua kwamba baadhi wamepima hati hiyo kwa 70 zaidi kidogo na wamekubali 70.

Lakini pia kuna maelezo zaidi yanayohusu kuondoka ambayo si lazima yawe vigezo muhimu vya kodi. Yaani, inaaminika kwamba kile Luka anachofanya hapa, Luka anaonekana anamaanisha Musa. Na Luka anaonekana anamaanisha huduma ya Musa, ambapo angechagua wazee 70, kama tunavyoona katika Kutoka 24 na kama tunavyoona katika Hesabu 11.

Inaonekana Luka anarejelea hilo hapa. Na ukirejelea hilo, basi, kama huduma ya Musa, 70 inaeleweka. Je, tuchukulie hilo, au tusichukulie? Naam, napenda umbo la duara, kwa hivyo tuanze na 70.

Lakini nataka tu kusema ukweli na wewe kwamba hati zinazosema 72 si dhaifu sana. Ndiyo maana inaenda pande zote mbili kwa jinsi mtu anavyoona kinachoendelea katika maandishi haya. Nne, Yesu anapowatuma, anawatuma katika eneo la kigeni mbele yake, maeneo ambayo bado hajaenda.

Anawatuma wawili wawili. Hii inaweza kuwa katika hali ya kusaidiana, au kama ilivyo katika desturi za Kiyahudi na Kisamaria, wawili au watatu wanahitajika kutoa ushahidi. Kwa hivyo, inaweza kuwa muhimu kwamba wanapoenda wawili wawili, waje kama mashahidi wa kweli wa kile walichokiona na kusikia kutoka kwa Yesu.

Yaani, ufalme wa Mungu na huduma ya ufalme wa Mungu. Ili wanapotaja kile Yesu anachofanya, wanachosema kiwe cha kuaminika. Mtu mmoja anayeshuhudia katika mazingira hayo ya kitamaduni hatakuwa na uaminifu unaohitajika.

Unahitaji wawili au watatu kutoa ushuhuda huo. Ninavutiwa na jambo lingine ambalo Luka anafanya hapa. Luka anasema kwamba Yesu, kwa kuwaambia kwamba mavuno ni mengi lakini watenda kazi ni wachache, aligeukia hawa 70 au 72 haraka na kuwaambia kwamba jambo la kwanza linalohitajika si wao kujitokeza kufanya huduma.

Hapana. Alisema omba. Omba kwa bwana.

Baadhi ya tafsiri hutumia neno kurios , zinatafsiriwa hapa kama Bwana. Ombeni kwa bwana wa mavuno—yule ambaye shamba lake la mavuno ni lake.

Huenda akatoa wafanyakazi zaidi. Ndiyo, nitakutumia orodha, lakini kazi ni kubwa. Itahitaji wafanyakazi zaidi ili kuikamilisha.

Kwa Luka, ni muhimu kwamba misheni hii muhimu itanguliwe na maombi. Mara nyingi nimewaambia wanafunzi katika darasa langu la Sanaa ya Luka kwamba ikiwa wanataka kushiriki katika huduma yoyote ya Kikristo na kufuata ramani ya Luka, hawawezi kuitenga sala. Kwa Luka, kufanya kazi ya Mungu ni kuwasiliana na Mungu na kuhakikisha uko kwenye mstari wa kufanya kile ambacho Mungu anakuita.

Hapa, alisema, hata kwa mavuno yenyewe, ni Mungu ambaye ni Bwana, Bwana wa mavuno. Na wale watakaotumwa, kabla hawajasikia kwamba wanatumwa, anasema, jiunge katika maombi na mwrite Bwana wa mavuno ili alete zaidi kwa sababu mavuno ni mengi. Kile kilicho tayari kuvunwa kimeiva na kiko tayari.

Lakini kuna wafanyakazi wachache ambao wanaweza kufanikisha hili. Mara tu nilipozungumza kuhusu mada hii nchini Ghana, mahali ambapo msimu ulikuwa msimu wa nyanya kwenda kuchuma nyanya, niliona nyuso za watazamaji niliposhiriki nao, na nikatoa mfano hapa kusema, fikiria Mungu ana mashamba ya nyanya maili

nyingi na maili nyingi na unapotupa macho yako, tofauti na nyanya tunazokula hapa Marekani, ambazo huchumwa zinapokuwa za kijani na mtu hunyunyizia vitu ili ziweze kukomaa kwa ajili yetu, huko katika sehemu hiyo ya Afrika Magharibi, nyanya huiva na kuwa nyekundu kabla ya kuvunwa. Kwa hivyo kama nilivyowaambia wakulima na mimi nilivyowaambia watu waliokuwa kwenye hadhira, nilisema, fikiria kwamba kwa mashamba haya maili nyingi na maili nyingi, unachokiona ni kijani na nyekundu, nyekundu, kijani na nyekundu, nyekundu, kijani na nyekundu, na unaona mavuno ni mengi.

Nami nikauliza, nini kitatokea ikiwa hatutakuwa na wafanyakazi wa kutosha kwa ajili ya mavuno? Mtu mmoja ambaye alionekana kuwa mkulima wa nyanya aliniambia mara moja, unawahitaji. Unahitaji wafanyakazi. Nikasema, nini kitatokea? Nilidhani angesema nyanya itaoza. Akasema, unahitaji wafanyakazi.

Na anachojaribu kuniambia ni hiki: hiyo ndiyo ndoto ya mkulima. Una mavuno mengi. Huwezi kumudu kuyaacha yaharibike.

Unahitaji wafanyakazi kuvuna kwa sababu kwa nyanya, ni suala la muda. Hapa, Yesu anasema, mavuno yako tayari. Wafanyakazi ni wachache.

Kabla hujajaribu kuanza kuvuna, tambua kwamba huwezi kufanya peke yako. Wasiliana na Bwana wa Mavuno. Mlilie kwa ajili ya watenda kazi zaidi.

Na kisha nitawatuma nje. Na kisha Yesu anawatuma nje. Lakini anapowatuma nje, anawaomba wasafiri kwa nuru.

Anawaomba wawe wanyenyekevu. Pia nataka kuangalia ujumbe wao. Aliwaambia kwamba ujumbe bado ulikuwa uleule: ufalme wa Mungu.

Wanapaswa kuhubiri ufalme na kuponya wagonjwa. Walianza safari. Na tunaona wahusika, wahusika wa wamishonari, wakifunuliwa.

Yesu alisema kwamba kuhusu tabia zao wanapokwenda majumbani mwa watu, wanapaswa kujiendesha ipasavyo. Kuhusu tabia ya kupokea, wanapaswa kukubali chochote wanachopewa na mwenyeji wao. Lakini Yesu pia anawaonya.

Ikiwa watakataliwa, wanapaswa pia kuonyesha aina ya kukataliwa yenye nguvu zaidi. Kusugua udongo wa ardhi kutoka miguuni mwao na kuwaonya watu kuhusu hukumu kutokana na kukataliwa huko kumeonyeshwa.

Yesu anahusika katika huduma hii kubwa. Lakini kana kwamba kuwatuma haitoshi. Anakumbushwa kwamba wanafunzi hawa wanaweza kukataliwa.

Kuna uwezekano wa kukabiliwa na kukataliwa, kama ilivyotokea katika baadhi ya miji. Anaendelea kuzungumzia kuhusu miji ambayo imehusika katika baadhi ya kukataliwa huku. Alisema vita kwa miji hiyo ambayo imekataa ujumbe.

Anazungumzia vita. Na alisema kwa wale wanaokataa, itakuwa mbaya zaidi kwao kuliko kile kilichotokea katika Mwanzo kuhusu Sodoma. Kumbuka kwamba katika kutaja kwa Luka Sodoma hapa, hasemi kwamba dhambi ya Sodoma ni ile ya ushoga.

Kwa kweli, hoja ya Luka hapa ni kwamba dhambi ya Sodoma ni ukosefu wa ukarimu. Na kwa ukosefu wao wa ukarimu, Mungu aliwaadhibu. Yesu anawaambia hawa 70 au 72 kwamba wanapotoka, ikiwa hawatakubaliwa, wale wanaowakataa wanaweza kukumbana na hali mbaya zaidi kuliko Sodoma.

Lakini vita na miji mingine ambayo imeona mambo makubwa na bado haiamini. Hukumu imetolewa kwa Gerizimu, Tiro na Sidoni, na mingine. Hata Kapernaumu inapata sehemu yake.

Baada ya kutoka mstari wa 17, Luka anaandika, Wale 72 walirudi kwa furaha, wakisema, Bwana, hata pepo wanatutii kwa jina lako. Ona kwamba jambo la kwanza wanalotaka kumwambia Yesu ni kuhusu pepo. Pepo wanatutii kwa jina lako.

Akawaambia, Nilimwona Shetani akianguka kama umeme kutoka mbinguni. Tazama, nimewapa mamlaka ya kukanyaga nyoka na nge, na nguvu zote za adui, wala hakuna kitakachowadhuru. Hata hivyo, msifurahi kwa sababu pepo wanawatii, bali furahini kwa sababu majina yenu yameandikwa mbinguni.

Saa ile ile, akafurahi sana rohoni, akasema, Nakushukuru, Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima na akili, na kuwafunulia watoto wadogo. Naam, Baba, kwa kuwa ndivyo ilivyokupendeza. Baba yangu amenikabidhi vitu vyote, wala hakuna amjuaye Mwana ila Baba, wala Baba ni nani ila Mwana, wala hakuna amjuaye Mwana apendaye kumfunulia.

Kisha, akiwarudia wanafunzi wake, akasema faraghani, Heri macho yanayoona mnayoyaona, kwa maana nawaambia ya kwamba manabii na wafalme wengi wanatamani kuona mnayoyaona, wala hawakuyaona, na kusikia mnayoyasikia, wala hawakuyasikia. Wamisionari waliporudi, walikuwa na mambo ya kuvutia ya kusema.

Tulimwona Shetani akianguka; walikuwa washindi sana. Na Yesu akasema, ndiyo, mlimwona Shetani akianguka. Mlitoa pepo kwa jina lake. Yesu pia alisema alimwona Shetani akianguka.

Kwa kweli, kuna furaha, Yesu pia alifurahi. Lakini anaonya dhidi ya kujipongeza. Yesu anawapa changamoto ya kufurahi katika Roho.

Kabla sijaendelea kuzungumzia anguko la Shetani na yote hayo yanamaanisha, napenda kile Green anachosema kuhusu andiko hili. Yesu anapotaja Sodoma na hukumu kwa wale wanaoikataa, Green anaandika, Dhambi ya Sodoma ilikuwa ya kawaida katika Agano la Kale na maandiko mengine ya Kiyahudi, kama vile Mwanzo 19, Isaya 3, Ezekieli 16. Baadhi ya maandiko ya tafsiri yanabainisha uasherati wa jumla unaohusishwa na Wasodoma.

Na hilo unaloliona katika Philo pia, linazungumzia dhambi ya Sodoma kama desturi ya ushoga. Hata hivyo, tafsiri ya Kiyahudi ya Mwanzo 19 inazingatia zaidi ya yote ukiukaji wa ukarimu huko Sodoma. Uhusiano na Wasodoma ndani ya ukarimu pia unaonekana katika muktadha wa sasa.

Ni alama za mji wowote unaokataa kumkaribisha Yesu, mawakala wa Yesu, na hivyo una hatia ya kukataa kuwakaribisha wajumbe wa Mungu. Ukarimu ulikuwa jambo muhimu sana katika utamaduni wa kale wa Kiyahudi kama ilivyo katika baadhi ya tamaduni zetu leo.

Sio kama utamaduni tunaorekodi, nchini Marekani, lakini nilipata uzoefu mzuri wa ukarimu kutoka Bosnia. Isipokuwa ukarimu wa Bosnia, ilinibidi kukaa chini na kula na kunywa kava ya Kituruki, chai ya Kituruki, kahawa hiyo kali, kabla ya mazungumzo yoyote makubwa kutokea. Na lazima niwashukuru marafiki zangu wa Bosnia ambao wanaweza kuwa wanaangalia hii, kwa kunitambulisha kwa utamaduni wenu tajiri.

Nilikuwa nikisema nilipokuwa nikiishi katika eneo hilo kwamba kama ningezaliwa mahali pengine popote duniani, ningezaliwa Bosnia. Ninapenda Bosnia, na napenda ukarimu wako. Na kava ya Kituruki, kahawa ya Kituruki ambayo unaitoa kila wakati, inaweza kuwa sehemu ya sababu ya mimi kuwa mraibu wa kahawa sasa, lakini huna hatia ya hilo.

Ukarimu ulikuwa muhimu, angalau wakati nilipofanya kazi katika eneo hilo. Ukarimu ni muhimu sana katika nchi yangu. Kwa kweli, watu watafanya mengi kuwapa wageni wao kilicho bora zaidi.

Watu ambao hawana kitu chochote hupoteza faili pekee waliyonayo ili kuandaa mlo kwa ajili ya wageni wao. Wakati mwingine mimi huona aibu ninapoenda kijijini kwangu. Baadhi ya watu ninaowajua, maskini zaidi, watakuja na kunipa kilicho bora zaidi cha kile walicho nacho.

Ninajua akilini mwangu hawana chochote. Nimebarikiwa. Lakini ni ishara yao inayosema, karibu, tunafurahi sana kukuona.

Nimeiona katika baadhi ya nchi za Asia, na ninapokuwa katika nchi za Mashariki ya Kati, ni zaidi ya hapo. Kuja nyumbani kwa mtu, wanakualika uje kwa mlo. Una familia; wanajitahidi sana.

Ukarimu ni jambo kubwa. Kuwa mkarimu ni jambo baya sana. Yesu anasema hapa kwamba wanafunzi wanapotoka na wasipokelewe, wale wanaowakataa wanaonyesha ukosefu wa ukarimu.

Kwa hivyo, hukumu itakuwa mbaya zaidi kuliko ile ya Sodom. Na hoja nzima ya Green iko upande huo. Nataka kuendelea haraka ili kugusia wazo la Shetani kuanguka kwa sababu hilo limevutia umakini mkubwa siku hizi.

Katika mstari wa 18, Luka anaandika, Kisha akawaambia, Nilimwona Shetani akianguka kama umeme kutoka mbinguni. Tazama, nimewapa mamlaka ya kukanyaga nyoka na nge na nguvu zote za adui, wala hakuna kitu kitakachowadhuru. Hata hivyo, msifurahi kwa sababu pepo wanawatii, bali furahini kwa sababu majina yenu yameandikwa mbinguni.

Nilimwona Shetani akianguka anamaanisha nini? Wasomi wameuliza maswali mawili kuhusu hilo. La kwanza ni kama linarejelea tukio la awali au kitu kilichotokea katika maisha na huduma ya Yesu. Je, Yesu alikuwa akimaanisha wakati fulani katika enzi ya awali ambapo Shetani alianguka? Au anazungumzia tukio lililokuwa likitokea katika huduma yake kabla au wakati wa tukio hilo? Kwa nini Shetani alikuwa mtendaji sana? Katika huduma ya Yesu katika maisha ya wengi, ikiwa kweli Shetani alianguka? Kwa hivyo, maswali haya yanaulizwa, lakini huenda tusijaribu kuyajibu nje ya muktadha ambao Luka anaandika.

Luka alisema kwamba 72 walirudi, na badala ya kuzungumzia ni watu wangapi waliosikia kuhusu ujumbe wa ufalme, jambo la kwanza, na jambo pekee ambalo wako tayari kumwambia Yesu ni, Bwana tuliweza kutoa pepo kwa jina lako, je, hilo ni jambo la kupendeza kiasi gani? Na Yesu akasema, ndio, najua hilo. Nilimwona Shetani akianguka, ukiwa hapo. Kwa hivyo, unaweza kuona marejeleo haya maalum katika moja ya njia mbili au mchanganyiko wa zote mbili.

Unaweza kuiona kama wazo la kizushi, lililotumiwa na Yesu kuelezea umuhimu wa kutoa pepo au kutoa pepo kusema, ndiyo, ulipokuwa ukitoa pepo na kuwafukuza, niliwaona wakianguka wakati wa kipindi chako cha kutoa pepo. Au unaweza pia kufikiria uwezekano wa maono ya Yesu kuhusu kuanguka kwa Shetani ambayo yalikuwa yakianza katika huduma inayoendelea huku wale 70 au 72 wakiwa nje, na walikuwa wakitoa pepo kutoka kwa watu. Katika hali yoyote ile, jambo ambalo bado litasumbua mtu katika nchi ya Magharibi ni jambo ambalo Luka anataka ulikumbuke.

Kwamba Shetani anatenda kazi katika maisha ya watu. Kama ilivyo katika Mfano wa Mpanzi, ibilisi pia anatenda kazi, akijaribu kudhoofisha kazi ya Mungu. Na hapa, wale 70 walipotoka, waliweza kukabiliana na mapepo, na Yesu aliwasilisha kwamba, ndiyo, nguvu ya juu zaidi inayoweza kufikirika, Shetani, imeanguka chini.

Kwa njia, katika kumbukumbu yangu, nadhani hapa ndipo mahali pa kwanza ambapo Luka atamtumia Shetani, na atakuwa akimtumia Shetani hapa katika sehemu zingine nyingi. Shetani, akiwa ndiye mwenye nguvu zaidi anayesimamia shughuli za mapepo, anaanguka. Kwa hivyo ndio, unaweza kuuliza swali hilo halali.

Ikiwa Shetani alianguka walipokuwa nje, kwa nini ana shughuli nyingi? Basi, inawezekana kwamba ufalme wa Mungu utakapokuja, katika yeyote anayeishi, katika hali yoyote ile, Shetani hupoteza ngome yake, na utawala wa Mungu unaingizwa. Lakini pale ambapo ufalme wa Mungu haujaendelea, na nguvu ya ufalme haijaonekana, ujumbe wa ufalme haujatangazwa na kupokelewa, na nguvu ya Mungu haijaonyeshwa, basi Shetani bado atakuwa na ngome yake. Kwa hivyo Shetani ana shughuli, lakini Shetani hapaswi kusemwa kuwa ana shughuli katika maisha ya watu wa Mungu ambao wamemwamini na kumwamini Yesu na ni washiriki katika ufalme wa Mungu.

Kufukuza pepo, kama Howard Marshall asemavyo, ni ishara ya kushindwa kwa Shetani. Kwa hivyo, kushindwa kwa Shetani kwa eskatolojia kunaonekana kutokea katika huduma ya Yesu na wanafunzi wake hapa huku wale sabini wakitoka na kuja kuripoti kuhusu kumuona Shetani akianguka. Tena, kama Nolan anavyoandika, katika maono, ameona ushindi unaokuja wa ufalme wa Mungu juu ya utawala wa Shetani na ametambua ushindi huu kama kazi yake mwenyewe. Maono haya yanazidi kuwa ukweli katika huduma yake ya kufukuza pepo, uponyaji, na kutangaza ufalme wa Mungu.

Katika muktadha wa sasa, utendaji uleule wa wakati ujao unaonekana unaonekana katika upanuzi wa huduma ya Yesu kupitia wanafunzi wake mwenyewe. Kwa maneno mengine, upungaji pepo pia unakuwa dhihirisho la kazi ya ufalme. Na kama naweza kuongeza nukuu nyingine ambayo nadhani inafafanua na kuhuisha kinachoendelea, kutoka kwa Green, kwamba Luka anamwonyesha Yesu kama mwenye maono ya kinabii, basi maudhui yake yalikuwa mustakabali na anguko la mwisho la Shetani, labda lililopangwa kufikia wakati wa hukumu ambayo anarejelea katika mistari ya 12 na 14.

Mtazamo kama huo unaendana na baadhi ya maandishi ya Kiyahudi ya Hekalu la Pili, lakini mtazamo wa Yesu katika jaribio hili la Luka unazidi zaidi ya yaliyomo. Kuanguka kwa Shetani kunatarajiwa katika siku zijazo, lakini tayari kunadhihirika kupitia utume wa Yesu na, kwa upanuzi, kupitia huduma ya wajumbe wake, yaani Sabini. Wanasema, kwa jina lako, tulimwona Shetani au pepo wakitoka, na Yesu akasema, ndiyo, nilimwona Shetani akianguka.

Ufalme wa Mungu una mmoja wa maadui wakuu, Shetani. Na Yesu amekuja kukabiliana na majeshi hayo. Alisema, furahini.

Furahini kwamba majina yenu yameandikwa mbinguni. Huu unaweza kuwa usemi wa sitiari, unaodokeza kwamba wamejumuishwa katika ufalme wa Mungu, na pia utatumika kama onyo dhidi ya kiburi cha kiroho. Na kuwahakikishia kwamba wamepata wokovu katika Kristo ndilo jambo muhimu zaidi kwamba wanashiriki katika kazi hii kuu.

Wazo, kwa njia, la majina yaliyoandikwa mbinguni linajulikana katika Agano la Kale na katika Agano Jipya. Kuna wazo hili la Kitabu cha Uzima au kitabu kilicho na kumbukumbu na majina ya matendo ya haki. Katika Uyahudi, tunaona baadhi ya haya yakitajwa katika Kutoka 32, 32-33, Zaburi 69, 28.

Katika Paulo, Paulo anazungumzia Kitabu cha Uzima katika Wafilipi 4, 3. Katika kitabu cha Waebrania, tuna sura ya 12, 23. Katika Ufunuo, sura ya 3, mstari wa 5, tunasoma kuhusu Kitabu cha Uzima. Wazo ni kwamba majina na matendo mema ya wale wanaofanya mambo sahihi yameandikwa na kuhifadhiwa.

Yesu alisema wale sabini lazima wafurahi kwamba wana nafasi kama hiyo. Ninapenda mifano ya furaha na kufurahi katika simulizi hili, na kwa hivyo ninajaribu kuonyesha mfano. Wale sabini na wawili wanarudi kwa furaha kwa matokeo ya huduma.

Yesu alisema, tafadhali furahini kwamba jina lako limeandikwa. Hapo ndipo furaha inapaswa kuwekwa. Sababu ya kusema wanafurahi ni kwa sababu mapepo hunyenyekea.

Yesu alisema, hapana, hilo si muhimu. Furahini katika roho kwamba jina lako limeandikwa. Wanasema, oh hapana, tunafurahi kwa sababu mapepo haya yananyenyekea, na yananyenyekea kwa jina la Yesu.

Lakini Yesu alisema, hapana, hapana, hapana. Furahini kwa sababu jina lenu limeandikwa, na Baba anatukuzwa katika mchakato huo. Na kisha, anapoendelea katika mstari wa 21, anajaribu kuzungumzia jambo ambalo limefichwa na kufunuliwa.

Alisema kwamba mambo makubwa yamefichwa kwa wenye hekima na akili, lakini yamefunuliwa kwa watoto wachanga. Lakini hapa, wacha nikuonyeshe tu kile kilichofichwa na kufichuliwa. Yesu anapozungumzia kuhusu mtoto mchanga, anazungumzia kuhusu wale wasio na umuhimu katika jamii, ambao ni watu bora wa kuelewa.

Yesu anarudia desturi ya hadhi na kusema kwamba ufahamu wa hadhi katika jamii hautumiki katika ufalme wa Mungu. Kidogo huchukua nafasi ya kwanza. Anasema, kipimo cha hekima hufunuliwa, si kwa wenye hekima, si kwa wale wanaodai kuwa huko juu, kwa sababu kipimo cha hekima kwa kiwango cha kidunia hakina umuhimu, kutokana na kile wanachokiona na kusikia katika huduma hii ya ufalme.

Faraja ya watoto wachanga ni maisha, matarajio, na mtazamo unaohitajika kwa wanafunzi wa kweli wa Yesu kutenda katika jina lake. Yesu anasema, ndiyo, walitoka, waliona mambo makubwa na yenye nguvu yakitokea, lakini yeye angefurahi. Angefurahi kwamba majina yao yameandikwa. Na hiyo ni sababu nzuri kwao pia kufurahi.

Marafiki, huduma ya ufalme si kuhusu sisi. Huduma ya ufalme si kuhusu sisi, na ninapaswa kusema, si kuhusu jinsi tunavyojivunia mambo ambayo tumeyatimiza. Huduma ya ufalme huja na unyenyekevu katika kutambua kwamba watu wanaoshiriki na kuwa wanafunzi wa Yesu wana bahati tu ya kuitwa kuwa sehemu ya kazi kubwa ya Mungu na kwamba chochote kinachotimizwa katika mchakato huo huja kwa utukufu wa Mungu.

Kwamba wanafunzi au watumishi katika huduma ya Yesu si zaidi ya watumishi, ukitaka, watumwa. Kazi ya mtumishi na matarajio moja ni kufanya amri ya bwana wake. Na hilo likifanyika, mtumishi anapaswa kuwa na furaha.

Yesu anasema, katika ufuasi wa kweli, watu hufuata mwenendo wa matendo, na humpa sifa yule anayestahili sifa, na hufurahi kwa sababu sahihi ya utume. Katika masimulizi ambayo tumeona hadi sasa, tunapoangalia masimulizi haya ya safari, tumemwona Yesu akiwatuma wanafunzi mbele na wengine wakikataa katika baadhi ya vijiji, hata ili aje. Pia tunamwona Yesu akikutana na baadhi ya watu na kuwaomba wafuate kama wanafunzi.

Nao walitoa udhuru. Baadhi wanasema, kwa sababu moja, hawawezi kufanikiwa: wanahitaji kuzika wafu wao, na wanahitaji kuwasalimia na kuwaaga wale walio nyumbani. Yesu aliwaomba wape kipaumbele ufuasi kuliko yote.

Yesu anapokuja kuwatuma wale 70 au wale 72, Luka anatukumbusha haraka kwamba alikuwa akiwatuma wawili wawili wamtangulie kwenda mahali angeenda. Lakini hangekuwa mwepesi kuwatuma isipokuwa awazuie. Waombe wamwombe Bwana wa Mavuno awalete wavunaji ili wasaidie kuvuna matunda yaliyoiva. Hebu fikiria mfano wa nyanya niliyokupa.

Na anapowatuma, nao wakahama kwa ajili ya misheni hiyo, tunaambiwa kwamba walitoka na matokeo yanayoonekana. Wasiwasi pekee kwa Yesu ni kwamba ripoti yao ilikuwa ya upande mmoja. Wanazungumzia tu jinsi walivyoweza kutoa pepo kwa jina lake.

Yesu anarekebisha hilo. Anawapa sababu nzuri ya kufurahi. Lazima wafurahi kwamba majina yao yameandikwa katika Kitabu cha Uzima, mbinguni ukipenda.

Yesu anatuita tumfuate. Anatuita tuchukue mtazamo wa mtoto na kuwa wafuasi waaminifu. Marafiki, Yesu hakutuita tuwe mashujaa.

Hakutuita tumfanyie mambo makubwa. Kwanza, anatuita tumfuate. Kufuata kunamaanisha kufuata maagizo yake.

Kuwasiliana na Mungu. Ndiyo, na anatuita tuwe waaminifu. Natumaini na kuomba kwamba Mungu anisaidie mimi na wewe kuwa waaminifu tunapotafuta kumfuata.

Katika uzoefu huu wa kujifunza na katika matembezi yetu halisi. Asante, na Mungu akubariki.

Huyu ni Dkt. Daniel K. Darko katika mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Huu ni kipindi cha 15, Kumfuata Yesu, Wajibu na Mapendeleo, Luka 9:51-10:24.